Cyngor Cymuned Llanfair Mathafarn Eithaf (CCLIME)
Cyngor Llawn / Full *Council*
Llyfrgell Benllech *Library*
CYFARFOD BLYNYDDOL | *ANNUAL MEETING*
19/05/2025 @ 19:00

Cynghorwyr: ***Councillors:***	Rhian Mair Jones (Cadeirydd / *Chair*) (RhMJ) Ieuan Williams (Is-Gadeirydd / *Vice Chair*) (IW) Huw G Owen (HGO) Kevin Griffiths (KG) John Humphreys (JH) Gwyneth Davies (GD) Sioned Wyn (SW) Rhys Jones (RhJ) Wenda Owen (WO) Iwan Kellett (IK) Peter Day (PD)
Clerc: ***Clerk:***	Laura Sutton (LS)
Cyfieithydd: ***Translator:***	Rhiannon Elis-Williams
Datganiadau o Ddiddordeb: ***Declarations of Interest:***	WO & RhMJ 11. (v)
Cyfranogiad y Cyhoedd: ***Public participation:***	Dim | *None*

1. Penodi Cadeirydd 2025-26 | *Appointment of Chair 2025-26*

Cynigiodd SW y dylai JH fod yn gadeirydd ar gyfer 2025-26. Penderfynwyd y bydd John Humphreys (JH) yn gadeirydd, a etholwyd gan y cyngor. | *SW proposed JH to be chair for 2025-26. It was decided that John Humphreys (JH) be the chair as elected by the council.*
Cynnig | *Proposed:* SW **Eilio | *Second*:** RhJ
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

Cafodd y llythyr derbyn swydd ei lofnodi | *The acceptance of office letter was signed.*

2. Penodi Is-Gadeirydd 2025-26 | *Appointment of Vice-Chair 2025-26*

RhJ wedi cynnig IK fel is-gadeirydd. Penderfynwyd ethol Iwan Kellett fel is-gadeirydd am flwyddyn 2025-2026 | *RhJ proposed that IK be vice-chair. It was decided to elect Iwan Kellett (IK) as Vice-Chair for 2025-2026.*
Cynnig | Proposed: RhJ **Eilio | Second:** JH
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

3. Penodi ac Adolygiad o Pwyllgorau | *Appointment and Review of Committees*

i) Pwyllgor Cwynion | *Complaints Committee*

Gan fod y pwyllgor yn delio ag cwyn gymhleth, penderfynwyd y dylai'r aelodau presennol o'r pwyllgor aros ar y pwyllgor am y pryd hwn, gellir adolygu hyn yn ddiweddarach yn y flwyddyn | *As the committee is currently dealing with a complex complaint, it was decided that the existing members should remain on the committee for the time being, this can be reviewed later in the year.*

Rôl y Panel | *Role of the Panel:* Rôl y panel hwn yw adolygu cwynion brys a phenderfynu ar y ffordd orau i'w datrys sy'n briodol, yn amserol ac yn unol â'n polisi cwynion.

The role of this panel is to review urgent complaints and decide the best way to resolve them that is appropriate, timely and in line with our complaints policy.
Cytunwyd ar aelodau a chyfeirnodau | *Members and terms of reference agreed.*
Cynnig | *Proposed:* WO **Eilio | *Second:*** KG
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

ii) Pwyllgor Cyllid | *Finance Committee*

Aelodau a Rôl | *Members and Role*
Sioned Wyn – Cadeirydd | *Chair*
Ieuan Williams – Is-cadeirydd | *vice-chair.*
Aelodau | *Members* - Wenda Owen / Gwyneth Davies / John Humphreys.
Cynnigoedd SW y dylai IW fod yn is-gadeirydd y pwyllgor hwn os bydd SW yn absennol | *SW proposed that IW should be the vice-chair of this committee in case SW is absent.*

Rôl y Pwyllgor | *Role of the Committee* - Rôl y pwyllgor hwn yw sicrhau bod gwariant yn cael ei reoli, yn unol â'r gyllideb a bod balansau'n cyfateb â datganiadau banc. Paratoi'r gyllideb a'r praesept ar gyfer y flwyddyn ariannol sydd i ddod a gweithio'n agos gyda'r SAC i sicrhau cydymffurfiaeth a rheoli costau.

The role of this committee is to ensure spending is controlled, in line with budget and that balances correspond with bank statements. Preparing the budget and precept for the coming financial year and working closely with the RFO to ensure compliance and cost control.
Cytunwyd ar aelodau a chyfeirnodau | *Members and terms of reference agreed.*
Cynnig | *Proposed:* WO **Eilio | *Second:*** KG
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

iii) Pwyllgor AD | *HR Committee*

Cytunwyd y bydd y pwyllgor HR yn cynnwys y Cadeirydd, yr is-gadeirydd a chadeirydd y pwyllgor cyllid | *It was agreed that the HR committee is to consist of the Chair, vice-chair and chair of the finance committee.*

Rôl y Pwyllgor | *Role of the Committee* - Mae rôl y pwyllgor hwn i drafod, rheoli a chefnogi gweithwyr. Tra'n cadw'r cyngor yn ymwybodol, mae'r pwyllgor yn gyfrifol am ddelio â phob agwedd ar recriwtio, cynnal adolygiadau perfformiad a sicrhau bod gweithwyr yn gweithio mewn amgylchedd diogel a chyfforddus.

The role of this committee is to discuss, manage and support employees. While keeping the council informed, the committee is to handle all aspects of recruitment, to conduct performance reviews and ensure employees work in a safe and comfortable environment.
Cytunwyd ar aelodau a chyfeirnodau | *Members and terms of reference agreed.*
Cynnig | *Proposed:* IW **Eilio | *Second:*** KG
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

iv) Cytunwyd y gall y Cadeirydd a'r Is-gadeirydd fynychu unrhyw un o gyfarfodydd y pwyllgorau hyn | *It was agreed that the Chair and Vice-chair may attend any of these committee meetings.*
Cynnig | *Proposed*: RhJ **Eilio | *Second:*** IW
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

4. Mabwysiadu ac Adolygiad o Dogfennau Llywodraethu | *Adoption and review of Governing Documents*

Rheoliadau Ariannol | *Financial Regulations*

Penderfynwyd dileu diwedd pwynt 3.8. Mae'r cyngor llawn yn cymeradwyo pob taliad felly, nid oes angen slip talu wedi'i lofnodi am taliadau dros £500 hefyd. | *It was decided to remove the end of point 3.8. The full council approve all payments therefore, a signed payment slip for payments over £500 is not necessary.*
Cynnig | *Proposed*: JH **Eilio | *Second:*** GD
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

Rheolau Sefydlog | *Standing Orders*

Penderfynodd y cyngor nad oedd angen newidion ar hyn o bryd | *The council decided that no amendments were necessary at this time.*
Cynnig | *Proposed*: IK **Eilio | *Second:*** WO
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

Cynllun Hyfforddi y Cyngor | *Council Training Plan*

Penderfynodd y cyngor eu bod yn hapus gyda'r cynllun hyfforddi a baratowyd gan y clerc ar gyfer 2025-26 | *The council decided that they are happy with the training plan prepared by the clerk for 2025-26.*
Cynnig | *Proposed*: GD **Eilio | *Second:*** WO
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

Cynllun Bioamrywiaeth | *Biodiversity Plan*

Penderfynodd y cyngor eu bod yn hapus gyda'r cynllun bioamrywiaeth a baratoidwyd gan y clerc ar gyfer 2025-26. | *The council decided that they are happy with the biodiversity plan prepared by the clerk for 2025-26.*
Cynnig | *Proposed*: RhJ **Eilio | *Second:*** JH
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

Section 6 report | *Adroddiad Adran 6*

Penderfynodd y cyngor eu bod yn hapus gyda'r Adroddiad Adran 6 a baratoidwyd (ac adolygu gan Rachel Carter o Un Llais Cymru) gan y clerc ar gyfer 2025. | *The council decided that they are happy with the* Section 6 report *prepared (and reviewed by Rachel Carter of OVW) by the clerk for 2025.*
Cynnig | *Proposed*: IK **Eilio | *Second*:** JH
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

5. Ymddiheuriadau | *Apologies*

Barbara Price (BP)
Eira Fôn Parry (EFP)
Rhodri Owen (RhO)

6. Cofnodion Cyngor Llawn 28/4/25 | *Minutes Full Council 28/4/25*

Mae'r cofnodion yn gywir | *Minutes are accurate.*
Cynnig | *Proposed:* WO **Eilio | *Second:*** IK
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

7. Cynllunio | *Planning*

7.1 Ceisiadau | *Applications*

7.1.1 - Ymgynghoriad Cynllunio / *Planning Consultation HHP/2025/66*
Dim gwrthwynebiadau | *No objections*

7.1.2 - Ymgynghoriad Cynllunio / Planning Consultation HHP/2025/62
Dim gwrthwynebiadau | *No objections*

7.1.3 - Ymgynghoriad Cynllunio / *Planning Consultation* VAR/2025/21
Mae'r clerc i nodi bod y cyngor yn poeni bod hanes Plas Llanfair yn cael ei Mae'r clerc i nodi pryder y cyngor bod hanes Plas Llanfair angen ei gadw | *The clerk is to note the councils concern that the history of Plas Llanfair needs to be preserved.*
Cynnig | *Proposed:* GD **Eilio | *Second:*** IK
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

7.2 Penderfyniadau | *Decisions*

7.2.1 - Penderfyniad Cynllunio / *Planning Decision* FPL/2025/37
The Precinct, Ffordd Bangor Road, Benllech.
CANIATÂD gyda'r amoda / ***GRANTED*** *with conditions*

7.2.2 - Penderfyniad Cynllunio / *Planning Decision* FPL/2025/28
Banks Stores, Lon Gwion, Benllech.
CANIATÂD gyda'r amoda / ***GRANTED*** *with conditions*

8. Cyllid a Thaliadau | *Finance and Payments*

8.1.1 Trafodion Diweddar | *Recent Transactions*

Cyfrif Cyfredol | Current Acc. [redacted]				2025-2026	
Dyddiad / Date	**Math / Type**	**Disgrifiad / Description**	**Categori / Category**	**Swm / Sum**	**Balans**
31/03/2025	BALANS	BALANS TERFYNOL / FINAL BALANCE 2024-25		BUS CURRENT	£5,461.20
01/04/2025	Credit	CHQ - Rhandiroedd / Allotments rent	EIDDO / PROPERTY	£300.00	£5,761.20
01/04/2025	Credit	Jones Bros Mynwent	EIDDO / PROPERTY	£300.00	£6,061.20
03/04/2025	Credit	Jones Bros Mynwent	EIDDO / PROPERTY	£150.00	£6,211.20
04/04/2025	PYMT	WICKSTEED - Atgyweiriadau y parc / Park repairs	CYNNAL A CHADW / MAINTENANCE	-£1,165.44	£5,045.76
07/04/2025	Credit	Gwaith Bedd Mynwent	EIDDO / PROPERTY	£50.00	£5,095.76
14/04/2025	D/D	PLAN.COM FFÔN SYMUDOL	TALIADAU GORFODOL / OPERATIONAL COSTS	-£22.76	£5,073.00
15/04/2025	PYMT	DEIS - Gosod Arwyddion Marian	CYNNAL A CHADW / MAINTENANCE	-£200.00	£4,873.00
23/04/2025	PYMT	Cyflog y Clerc Salary	COSTAU STAFF / STAFF COSTS	-£1,883.97	£2,989.03
24/04/2025	Credit	CSYM	PRECEPT	£23,578.00	£26,567.03
25/04/2025	D/D	HMRC SDDS PAYE	COSTAU STAFF / STAFF COSTS	-£1,725.28	£24,841.75
28/04/2025	D/D	NW BUS CREDIT CARD	TALIADAU GORFODOL / OPERATIONAL COSTS	-£105.99	£24,735.76
29/04/2025	Credit	Jones Bros Mynwent	EIDDO / PROPERTY	£200.00	£24,935.76

Mae'r cyngor yn hapus gyda'r holl drafodion ariannol | *The council are happy with all financial transactions.*

O ganlyniad i'n hymchwiliad mewnol, bydd y argymhelliad i ychwanegu colofn ar gyfer TAW ar ein llyfr arian yn cael ei ychwanegu gan y clerc wrth symyd ymlaen | *As a result of our internal audit, the recommendation to add a column for VAT on our cashbook will be added by the clerk moving forward.*
Cynnig | *Proposed*: JH **Eilio | *Second:*** IK
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously*.

8.1.2 - Cafodd yr Archwiliad Mewnol ei ddychwelyd gan Gyngor Gwynedd – Mae'r Cyngor yn hapus i gymeradwyo'r ffigurau a'r argymhellion | *Internal Audit received back by Gwynedd Council – Council happy to approve figures and recommendations.*
Cynnig | *Proposed*: JH **Eilio | *Second:*** RhJ
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

8.2 Gweithred – Cymeradwyo'r taliadau sy'n cael eu rhestru | *Action – To approve the payments listed.*

i) Amnewid polyn camera TCC | *CCTV replacement of a camera pole* - **£1,476.67**
Mae'r Cyngor yn hapus i gymeradwyo'r taliad hwn | *Council happy to approve this payment.*
Cynnig | *Proposed*: IW **Eilio | *Second:*** RHJ
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

ii) £23.98 – Ad-daliad i'r Clerc ar gyfer arwyddion diwrnod VE | *Refund to Clerk for VE Day lamp post signs.*
Mae'r Cyngor yn hapus i gymeradwyo'r taliad hwn | *Council happy to approve this payment.*
Cynnig | *Proposed*: IK **Eilio | *Second:*** KG
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

iii) Blachere – Annual hire of Christmas tree **- £1664.28.**
Mae'r Cyngor yn hapus i gymeradwyo'r taliad hwn | *Council happy to approve this payment.*
Cynnig | *Proposed*: IW **Eilio | *Second:*** RhJ
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

8.3 Adolygu prisiau | *Review prices:*

Costau torri glaswellt | *Grass cutting costs* - Penderfynwyd i gynyddu'r taliad o 3% | *It was decided to increase payment by 3%.*
Cynnig | *Proposed*: IW **Eilio | *Second:*** JH
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

Costau'r fynwent | *Cemetery costs* - Penderfynwyd cynyddu ein ffioedd o 10% | *It was decided to increase our fees by 10%.*
Cynnig | *Proposed:* IW **Eilio | *Second:*** SW
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

8.4 Llangollen International Eisteddfod - Cais am grant | *Application for a grant.* Penderfynwyd y byddai'r rhodd hon yn mynd yn erbyn ein polisi grantiau ac felly fe'i gwrthodwyd | *It was decided that this donation would go against our grants policy and was therefore refused*.
Cynnig | *Proposed:* SW **Eilio | *Second:*** JH
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

9. Gohebiaeth | *Correspondence*

9.1 Cyngor i adolygu cofrestr y cwynwyr blinderus | *Review of vexatious register*

Penderfynodd y cyngor, gan nad ydynt yn gwybod pwy yw'r unigolyn hwn nac a yw hi'n breswylfan y Llanfair M.E, y byddai angen iddi gyflwyno ei hun i gyfreithiwr gyda chofnod adnabod byddai angen i'r cyfreithiwr gwneud sicrwydd ar y dogfennau adnabod a chadarnhau ei chyfeiriad cyn y bydd y cyngor yn ystyried ei thynnu o'r gofrestr.| *The council decided that, since they don't know the identity of this individual or whether she is a resident within Llanfair M.E, she would need to present herself with identification to a solicitors office and prove her identity, the solicitor would need to certify the identification and confirm her address before the council will consider removing her from the register.*
Cynnig | *Proposed:* IW **Eilio | *Second:*** KG
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

9.2 Ebost gan drigolyn yn nodi bod angen fainc yn y safle bws gyferbyn â Marian Wîon. | *Email from resident stating that a bench is needed at the bus stop opposite Marian Wîon.*

Penderfynwyd bod rhoi mainc yn y safle bw syn syniad da. Mae'r clerc i ofyn i'r grŵp sy'n trwsio'r meinciau cymunedol os ydynt yn fodlon adeiladu mainc syml ar gyfer y safle bws | *It was decided that, placing a bench in the bus stop would be a nice idea. The clerk is to ask the group that is currently repairing the community benches if they would be willing to build a simple bench for the bus stop.*

Cadwyd sgwrs hefyd fod angen glanhau safleoedd bws plastig. Mae angen i'r clerc ymchwilio i hyn | *It was also discussed that the plastic bus stops need a clean. Clerk to look into this.*

Cynnig | *Proposed:* IW **Eilio | *Second:*** RhJ
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

9.3 A oes gennym ddiddordeb mewn dadansoddi data o'n arwydd cyflymder? | *Do we have an interest in analysing data from our speed sign?*

Dywedodd y cyngor nad oeddent â diddordeb yn y data hwn ar hyn o bryd, fodd bynnag, efallai y byddai'r adran Priffyrdd hefo diddordeb | *The council stated that they would not be interested in this data at the moment, however, the highways department might be.*

10. Adroddiad gan y Cynhorydd Sir | *Report from County Councillor*

11. Unrhyw Fater Arall | *Any Other Business*

i) Er gwybodaeth | *For information*

Ardaloedd galwyr gwaharddedig yn Benllech | *No Cold-Caller zones in Benllech.*

MINFFORDD ESTATE
STAD CRAIG Y DON ESTATE
STAD RHIANFA ESTATE
LON TWRCELYN
LON TRAETH/BEACH ROAD
LON THELWAL
LON PENRHYN
LON PENMON
LON GOGARTH
LON FFERAM
LON CONWY
LON ABER
FFORDD CYNLAS
BAY VIEW ROAD
BREEZE HILL
MAES LLYDAN
LON FARCHOG
GARREGLWYD
FERN HILL

ii) Hyfforddiant | *Training -* IK & LS – Wedi drefnu hyfforddiant ar gyfer Biodiversity (rhan 2) ar 20fed Mai | IK *& LS have arranged for Biodiversity (part 2) training, 20th May.*

Mae'r cyngor yn hapus gyda hyn | *The council are happy with this.*
Cynnig | *Proposed:* SW **Eilio | *Second:*** JH
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

Rhannwyd rhestr o fodylau hyfforddi ac fe ddewisodd yr aelodau'r hyfforddiant yr oeddent am fynychu. | *A list of training modules was shared, and members selected the training they would like to attend.*

iii) RoSPA - Mae'r cyngor yn hapus i drefnu'r arolygiad parc blynyddol ac yn hapus gyda'r cost o hyd at £100 ar gyfer hyn | *The council are happy to book the annual park inspection and happy with the cost of up to £100 for this.*

Cynnig | *Proposed*: IK **Eilio | *Second:*** RhJ
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

iv) Lôn Cadfor - Mae enw'r stryd 'Lon Cadfor' a awgrymwyd gan IK wedi cael ei dderbyn fel enw ar gyfer y stad newydd yn Craig y Don/Cherry Tree Close | *IK's suggestion of 'Lon Cadfor' as a street name for the new housing estate in Craig y Don has been accepted*.

v) Ysgol Llanbedrgoch - Cais am grant | *Application for a grant*
Cafodd cais manwl ei gwblhau gan y prifathro. Penderfynodd y cyngor peidio â rhoi'r £1000 a ofynnwyd amdano, ac yn unol â'n polisi grantiau bydd y cyngor yn rhoi £500 ar gyfer y prosiect ysgol. | *A detailed application was completed by the headteacher. The council decided not to give the £1000 that was asked for, and in line with our grants policy the council will give £500 for the school project.*
Cynnig | *Proposed*: RhJ **Eilio | *Second:*** KG
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

vi) Pant Y Saer - Roedd RhJ wedi cynnig ein bod yn trefnu i gael arwyddion yn cyfeirio pobl at safle hanesyddol Pant y Saer, a sicrhau bod y llwybrau i'r safle yn glir o gordyfiant. | *RhJ suggested that we organise to have signs directing people to the historical site of Pant y Saer, and to ensure that the paths/hedges to the site are clear of overgrowth.*
Mae'r Clerc i gysylltu â IoACC yn gyntaf. | *Clerk to contact IoACC in the first instance.*
Cynnig | *Proposed*: RhJ **Eilio | *Second:*** IK
Pasiwyd yn unfrydol | *Passed unanimously.*

Daeth y cyfarfod i ben am 21:10 | *The meeting ended at 21:10*

Bydd y cyfarfod nesaf ar 23/6/2025 | *The next meeting will be on 23/6/2025*

Wedi'i gymeradwyo | *Approved Full Council 23.6.2025*